MEDECINS SANS FRONTIERES
LÆGER UDEN GRÆNSER

Strandlodsvej 44, 2.
2300 København S
Danmark

Tel: +45 39 77 56 00
E-mail: info@msf.dk
Web: www.msf.dk

Donorservice
Tel: +45 39 77 56 56
E-mail: donorservice@msf.dk

LÆGER UDEN GRÆNSERS FOND

Strandlodsvej 44
2300 København S
Danmark

CVR-nr. 17 01 00 77

ÅRSRAPPORT 2018

26. regnskabsår

5041 0767
Svanemærket tryksag

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
PÅTEGNING OG ERKLÆRING	
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4
LEDELSESBERETNING	
Oplysninger om fonden	8
Nøgletal	9
Ledelsesberetning	10
Læger uden Grænsers hovedaktiviteter	10
Læger uden Grænsers historie og organisation	10
Læger uden Grænser i Danmark	10
Internationalt arbejde i 2018	11
Læger uden Grænsers aktiviteter i Danmark	13
Analyse & Advocacy-enheden	13
Treatfood	14
Regnskabsberetning	15
Indtægter fra private midler	15
Omkostninger til fundraising og administration	15
Human Resources	16
Oplysnings og mediearbejdet 2018	18
Supportafdelingen	19
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde	19
Bestyrelse og medlemskab	19
Forventninger til det nye år	20
Begivenheder efter regnskabsårets afslutning	20
ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR – 31. DECEMBER 2018	
Anvendt regnskabspraksis	21
Resultatopgørelse	27
Balance	28
Pengestrømsanalyse	30
Noter	31

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 for Læger uden Grænsers Fond.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis under hensyntagen til de særlige regler, der gælder for ikke-erhvervsdrivende fonde samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6.

Det er vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af fonden, der er omfattet af regnskabet.

Herudover er det vores opfattelse, at der er etableret systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i fondens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de særlige risici, som fonden kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til godkendelse.

København, den 25. april 2018

Direktør:

Jesper H. Brix

Bestyrelse:

Kasper Pedersen	Heidi Christensen Formand	Marieke Leemreize
Anders Bæhring	Mauro Lucardi	Katrine Sørensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen og direktionen i Læger uden Grænsers Fond

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Læger uden Grænsers Fond for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømme og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis under hensyntagen til de særlige regler, der gælder for ikke-erhvervsdrivende fonde samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for Læger uden Grænsers Fond for 1. januar – 31. december 2018 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis under hensyntagen til de særlige regler, der gælder for ikke-erhvervsdrivende fonde samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab i overensstemmelse med god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis under hensyntagen til de særlige regler, der gælder for ikke-erhvervsdrivende fonde samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, kapitel 2 og 6. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af fonden, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af fonden, der er omfattet af årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 25. april 2019
Ernst & Young
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Alex Petersen
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne28604

Oplysninger om fonden

Fonden	Læger uden Grænsers Fond Strandlodsvej 44, 2 2300 København S Telefon: +45 39 77 56 00 Hjemmeside: www.msf.dk E-mail: info@msf.dk CVR-nr.: 17 01 00 77
Formål/charter	Læger uden Grænser (MSF) er en organisation, som uden nogen form for diskrimination med hensyn til race, religion, tro eller politisk tilhørsforhold hjælper befolkninger i nød, ofre for menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer og ofre for krigshandlinger. Læger uden Grænser er en fuldstændig neutral og upartisk organisation, som i henhold til den universelle medicinske etik og retten til humanitær hjælp kræver fuld og uhindret frihed til at udføre sit arbejde. Udsendte og ansatte i Læger uden Grænser lover at overholde de lægeetiske regler og være neutrale over for alle politiske, religiøse og økonomiske påvirkninger. Alle udsendte og ansatte er opmærksomme på de risici og farer, de udsætter sig for, og de forlanger ikke andet vederlag til sig selv eller deres pårørende end det, Læger uden Grænser kan tilbyde dem.
Bestyrelse	Heidi Christensen, læge, formand Marieke Leemreize, læge Kasper Pedersen, læge Katrine Sørensen, jordemoder Mauro Lucardi, arkitekt Anders Bæhring, bygningskonstruktør
Direktør	Jesper H. Brix
Revisor	Ernst & Young P/S Osvald Helmuths Vej 4 2000 Frederiksberg, Denmark
Momsregistrering	Fonden er momsregistreret for så vidt angår køb og salg af merchandise.

	2018	2017	2016	2015	2014
HOVED OG NØGLETAL (tkr.)					
Indtægter ved indtægsskabende aktiviteter	169.933	175.079	175.782	199.371	186.058
Resultat af indtægtsskabende aktiviteter	144.465	148.536	152.297	175.897	162.654
Administrationsomkostninger og ikke fordelte fællesomkostninger	11.124	11.997	10.848	9.810	9.724
Finansielle poster, netto	12	14	12	20	70
Resultat før formålsbestemte aktiviteter	133.354	136.554	141.461	166.108	153.000
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter	23.269	22.111	15.524	17.544	15.917
Årets resultat	110.085	114.442	125.937	148.564	137.083
Uddelinger	152.478	54.412	129.586	140.361	134.031
Aktiver tilhørende fondskapitalen	49.644	71.533	1.007	237	245
Anlægsaktiver	1.220	1.361	3.202	4.042	2.470
Omsætningsaktiver	34.489	13.769	62.885	44.230	40.047
Aktiver i alt	85.353	86.663	67.094	48.509	42.761
Bunden og reserveret egenkapital	49.644	71.533	1.007	237	245
Fri egenkapital	-13.511	7.003	17.484	21.894	13.691
Egenkapital i alt	36.133	78.536	18.491	22.132	13.936
Kortfristede gældsforpligtelser	49.220	8.127	48.603	26.377	28.825
Passiver i alt	85.353	86.663	67.094	48.509	42.761
Gns. Antal ansatte på kontoret	37	37	31	28	28
Gns. Antal udsendte på danske kontrakter	32	31	33	25	22
Gns. Antal frivillige	19	21	21	9	8
Antal private bidragsydere	58.780	58.060	58.062	56.821	54.593
Nøgletal i %					
Overskudsgrad ved indsamlinger mv.	85,01	84,84	86,64	88,23	87,42
Administrationsprocent	6,55	6,85	6,17	4,92	5,23
Formålsprocent	103,42	43,71	82,55	79,20	80,59
Konsolideringsprocent	(24,95)	34,29	(2,08)	4,11	1,64
Sikkerhedsmargin	17,02	68,26	10,30	11,58	7,61
Soliditetsgrad	42,33	90,62	27,56	45,62	32,59
Andel - offentlig finansiering (UM/DANIDA)	-	-	13,65	18,47	22,40

Ledelsesberetning

Læger uden Grænsers hovedaktiviteter

Médecins Sans Frontières/ Læger uden Grænser Fond (Læger uden Grænser) er en privat, international humanitær organisation, der intervenerer i nød- og krisesituationer for at redde liv og mildne lidelser forårsaget af uopfyldte medicinske behov og for at skabe menneskeligt acceptable forhold for befolkninger i nød.

Læger uden Grænsers primære formål er at yde medicinsk nødhjælp til de mennesker, som er mest udsatte i forbindelse med krige, konflikter, naturkatastrofer, epidemier, sult og fattigdom. Samtidig kæmper organisationen for bedre adgang til livsvigtig medicin.

Læger uden Grænsers andet formål er at give patienterne en stemme. Gennem sin medicinske indsats for og sit vidnesbyrd om nødstedte befolkningsgruppers situation bestræber Læger uden Grænser sig på at tilskynde til ændringer til fordel for disse grupper. Ved at påvirke det internationale samfund og de nationale regeringer arbejder Læger uden Grænser for at fremme en social og politisk reaktion, der respekterer og beskytter nødstedte menneskers værdighed og lever op til deres behov.

Læger uden Grænsers historie og organisation

Læger uden Grænser startede som den franske organisation Médecins Sans Frontières i 1971 og blev grundlagt af franske læger og journalister, som oplevede Biafrakrigen i Nigeria i slutningen af 1960erne. Sidenhen er organisationen vokset og består i dag af 21 institutionelle medlemmer / kontorer fordelt på Australien, Belgien, Brasilien, Canada, Danmark, England, Frankrig, Grækenland, Holland, Hong Kong, Italien, Japan, Luxemburg, Norge, Schweiz, Spanien, Sverige, Sydafrika, Tyskland, USA og Østrig. Der ud over er der oprettet delegatkontorer i Argentina, De Forenede Arabiske Emirater, Indien, Irland, Kenya, Kina, Libanon, Rusland, Mexico, Syd Korea og Tjekkiet. Mindre enheder er endvidere oprettet i Finland, New Zealand, Singapore, Taiwan og Uruguay.

Médecins Sans Frontières er organiseret i fem hovedkvarterer eller 'Operative Centre' (OC) i Paris, Bruxelles, Amsterdam, Barcelona og Geneve, der koordinerer og administrerer bevægelsens daglige medicinske og humanitære indsatser. Et internationalt kontor er baseret i Geneve med ansvar for en samlet koordinering af organisationens aktiviteter. De øvrige nationale afdelinger - heriblandt Danmark - er tilknyttet et bestemt OC, som såkaldt partner-sektion.

Det internationale Médecins Sans Frontières udsendte igen i 2018 næsten 8.000 læger, sygeplejersker, laboranter, administratorer og logistikere etc. MSF arbejder i mere end 70 lande, og de udsendte nødhjælpsarbejdere samarbejder med omkring 39.500 lokalt ansatte medarbejdere. Det samlede reviderede regnskab for hele det internationale Médecins Sans Frontières kan findes på Læger uden Grænsers hjemmeside www.msf.dk efter 30. juni 2018.

Læger uden Grænser i Danmark

Læger uden Grænsers Fond er den danske afdeling af Médecins Sans Frontières og blev grundlagt i maj 1993.

Læger uden Grænser er en selvstændig fond med egen bestyrelse og ledelse. Formanden og et af bestyrelsen udpeget medlem fra den danske sektion er stemmeberettigede medlemmer af det internationale repræsentantskab (IGA – International General Assembly) og har lige stemmeret med et tilsvarende antal repræsentanter fra de øvrige sektioner samt særlige associationer (MSF Southern Africa, MSF East Africa, MSF Latin America, MSF South Asia). Desuden sidder et af Læger uden Grænsers bestyrelsesmedlemmer også i bestyrelsen for det Operationelle Center Bruxelles (OCB), hvor Læger uden Grænser er tilknyttet som partner-sektion.

Den danske afdeling af Læger uden Grænser foretog i 2018 69 udsendelser og bidrog med finansieringen af organisationens arbejde på projekter i mere end 50 lande.

Læger uden Grænsers Fond modtager hvert år donationer i form af arv og gaver. Læger uden Grænser blev i slutningen af 2016 opmærksom på, at fortolkningen af / praksis vedrørende bestemmelserne i lov om fonde og visse foreninger om uddeling af arv og gaver ikke var helt klar i forhold til indsamlings- og nødhjælpsorganisationer. Læger uden Grænser foretog derfor en gennemgang af sin praksis i forbindelse med modtagelse af arv og gaver og bad Civilstyrelsen om at bekræfte, at håndteringen var korrekt, samt et ønske om en drøftelse omkring procedurer ved modtagelse af arv og gaver. For at sikre, at Læger uden Grænser overholder Civilstyrelsens fortolkning af Fondsloven blev arvemidler, hvor det ikke tydeligt og præcist var formuleret, at "det er testators hensigt og ønske, at arven til Læger uden Grænser skal anvendes til uddeling og ikke indgå i den bundne kapital", indsat på en separat konto, indtil sagen var afklaret med Civilstyrelsen. I 2018 godkendte Civilstyrelsen Læger uden Grænser ansøgning om frigivelse af 66 millioner til opførelse og drift af et børne- og fødselshospital i Sierra Leone.

Da Læger uden Grænser fortsat modtager arvemidler, hvor formuleringen i testamentet ikke følger Civilstyrelsens retningslinjer for umiddelbar uddeling, er der i 2018 indgivet en ny ansøgning med ønske om frigivelse af yderligere 33 millioner til genopførelsen af et traumehospital i Afghanistan. Civilstyrelsen har den 20. februar 2019 givet tilladelse til frigivelse af det fulde beløb. Samtidig har styrelsen anført, at det er en betingelse for tilladelsen, at Læger uden Grænser i de kommende år genopbygger den bundne kapital.

Fondslovens bestemmelse i § 9 om arv er blevet ændret, således at bestyrelserne i de ikke-erhvervsdrivende fonde nu – modsat det hidtil gældende princip – kan uddele gaver og arv, medmindre andet er bestemt af gavegiver/testator. Lovændringen trådte i kraft 1. februar 2019 og får betydning for arv, som modtages fra en arvelader, der afgår ved døden efter lovens ikrafttræden. For arv, der modtages fra en arvelader, der er afgået ved døden før den 1. februar 2019, og hvor arvelader ikke tydeligt har angivet, at arven skal anvendes til uddeling, vil der således fortsat skulle ansøges om tilladelse til frigivelse af midlerne fra Civilstyrelsen.

Internationalt arbejde 2018

Et af de lande, der havde et stort behov for hjælp, var Den Demokratiske Republik Congo. Læger uden Grænser var og er fortsat tilstede i 20 ud af 26 regioner, fordi befolkningen har ingen eller ringe adgang til lægehjælp, og sygdomsepidemier ofte bryder ud. Millioner var tvunget på flugt på grund af væbnede konflikter. I løbet af 2018 sendte Læger uden Grænser blandt andet danske læger og sygeplejersker til landet for at hjælpe under et udbrud af den dødelige sygdom mæslinger. Og da ebola igen begyndte at koste børn og voksne livet, blev alle med erfaring i sygdommen sendt til de

ramte områder. Ebola-udbruddet er stadig ikke under kontrol. Det skyldes, at det er svært at nå frem til smittede, fordi rivaliserende grupper kæmper i området og at der derudover er en stor skepsis i lokalbefolkningen imod udefrakommende. Det er ikke kun ebola, der udgør en risiko for børn i DR Congo. I slutningen af året døde flere børn af underernæring, ganske enkelt fordi det er for farligt at tage til en klinik eller på hospitalet. Adgang til lægehjælp var og forbliver en kæmpe udfordring både i Den Demokratiske Republik Congo og mange andre steder.

Der var ikke krig eller konflikt i Honduras, men alligevel var graden af vold massiv. Politisk, social og økonomisk uro har kastet det centralamerikanske land ud i en humanitær krise. Børn og voksne udsættes for både fysisk og psykisk vold, og seksuel vold er udbredt. Regeringen anslår, at der er 200.000 mennesker på flugt internt i Honduras, men uofficielle kilder sætter tallet til omkring en halv million internt fordrevne. Kidnapninger er hverdag, og bandernes magt er så udbredt, at flugt er den eneste mulighed for at overleve. Læger uden Grænser arbejdede i nogle af de hårdest ramte områder, hvor der blandt andet blev ydet psykologhjælp. Derudover behandles også ofre for seksuel vold, og der blev åbnet en klinik for mødre og deres børn. På flugtruten ydede Læger uden Grænser også akut medicinsk behandling og psykologhjælp.

Den snart fire år lange krig fortsatte med at have ødelæggende konsekvenser for børn og voksne i Yemen. Sundhedssystemet er kollapset, og befolkningen mangler mad, rent drikkevand og adgang til lægehjælp. Svært underernærede børn kom til vores hospitaler for at få hjælp. Børn, som ikke har fået nok at spise, familier, som mangler mad. Civile blev såret eller dræbt af luftangreb eller eksplosioner, og mennesker døde af smitsomme sygdomme som for eksempel mæslinger og kolera. Læger uden Grænser var og er massivt til stede i det krigsramte Yemen med flere end 2.000 medarbejdere. Organisationen driver og støtter 12 hospitaler og sundhedscentre i landet. Her blev for eksempel ofre for skud og eksplosioner behandlet, der blev givet hjælp til gravide til en sikker fødsel, og svært underernærede børn fik hjælp.

I Etiopien blev over 900.000 mennesker tvunget på flugt af kampe mellem forskellige etniske grupper. Samtidig blev landet jævnligt ramt af epidemier, og en langvarig tørke betød mangel på fødevarer og vand. Læger uden Grænser satte ind akut for at hjælpe de mange mennesker, der blev ramt af konflikten. Malaria var stadig en udfordring for store områder af landet. Læger uden Grænser forsker derfor i, hvordan befolkningen bedre kan blive beskyttet, før malariasæsonen sætter ind. Alene i Etiopien døde 445.000 mennesker af sygdommen i 2017. Læger uden Grænser støtter hospitaler med personale, medicin og udstyr. Da konflikten brød ud i april, rykkede organisationen ud for at hjælpe internt fordrevne børn og voksne. Mobile klinikker kørte ud til fjerne egne, hvor mennesker ikke har adgang til lægehjælp og har svært ved at nå frem, der, hvor det offentlige sundhedssystem ikke slog til.

På trods af at Læger uden Grænser arbejdede i fuld overensstemmelse, gennemsigtighed og under koordination med alle de relevante myndigheder, og mens flygtninge, migranter og asylansøgere fortsat druknede på Middelhavet, var 2018 også året, hvor Læger uden Grænser blev tvunget væk fra det livreddende redningsarbejde på Middelhavet. Det var et resultat af en vedvarende kampagne mod redningsarbejdet, anført af Italiens regering i spidsen og bakket op af andre europæiske stater. En kampagne, der forsøgte at kriminalisere og sværte humanitære organisationer til, og som blokerede for hjælpen til udsatte mennesker. En kampagne, der underminerede international lov og humanitære principper. Uden en umiddelbar løsning på tiltagene, der blokerede redningsarbejdet, havde Læger uden Grænser og samarbejdspartneren SOS Méditerranée intet andet valg end helt at stoppe redningsindsatsen med redningsskibet Aquarius.

Læger uden Grænsers aktiviteter i Danmark

Analyse & Advocacy-enheden

AAU's arbejde fokuserer på at formidle viden/oplysninger om de medicinske, og humanitære problemstillinger, vi møder i Læger uden Grænsers arbejde som international, medicinsk nødhjælpsorganisation. I specifikke situationer opfordrer vi beslutningstagere til handling, der kan medvirke til positive ændringer for de udsatte befolkningsgrupper, vi arbejder med.

Advocacy-aktiviteter har i 2018 haft fokus på adgang til medicin og behandling for udsatte befolkningsgrupper, International Humanitær Lov, samt den humanitære situation for mennesker på flugt. Denne indsats er sket både gennem bilateral dialog med andre organisationer, politikere, embedsmænd og fagpersoner, samt gennem offentlig kommunikation.

I 2018 har enheden haft særligt fokus på at bringe Læger uden Grænsers arbejde tættere på befolkningen gennem events, der især sætter fokus på, hvordan mennesker lever og overlever i krigsområder og på flugt. Af nye tiltag udviklet i 2018 skal nævnes en interaktiv udstilling omhandlende Rohyinga flygtninge og deres situation i flygtningelejrene i Bangladesh, udviklet af AAU og udstillet på adskillige steder, samt et epidemi/ebola event koncept, der blev anvendt både på Folkemødet på Bornholm samt på Kulturnatten 2018.

"Staying Alive" var gennem hele 2018 en stor succes og blev benyttet på Folkemødet på Bornholm, Kulturnatten i København, samt flere andre steder i landet. Virtual Reality-videoerne også kaldet "Staying Alive" udgør et stærkt advocacy-værktøj for Læger uden Grænser, hvor folk kan komme så tæt på virkeligheden som overhovedet muligt. Dermed kan Læger uden Grænser skabe en tættere relation mellem befolkningen i Danmark og vores patienter ude i verden. I 2018 viste vi fire videoer, der fortalte historien om at være patient på et hospital i en krigszone, situationen for flygtninge i Sydsudan, flugten over Middelhavet og livet i flygtningelejrene i Bangladesh.

For første gang afholdt Læger uden Grænser i samarbejde med Borups Højskole en uges højskoleophold, hvor deltagerne hver dag blev præsenteret for et nyt tema i Læger uden Grænsers arbejde. Kurset blev en stor succes og er i samarbejde med Borups Højskole planlagt til gentagelse i 2019.

Et andet fokusområde for AAU i 2018 var operationel, medicinsk forskning (OMR) og muligheden for at bidrage til arbejdet i felten gennem et konkret OMR-projekt. Tre områder blev udvalgt til yderligere udvikling i 2019, behandling af slangebid i MSF projekter, vand og sanitets samarbejde med Grundfos og behandling af torturofre i Læger uden Grænsers projekter.

TreatFood

Baggrund:

TreatFOOD er et forskningssamarbejde mellem Institut for Idræt og Ernæring (NEXS), Københavns Universitet, og Læger uden Grænser. Formålet er at forbedre kvaliteten af og adgangen til behandling af moderat akut underernæring gennem udvikling af nye specialudviklede og omkostningseffektive ernæringsprodukter og kapacitetsopbygningen af lokale partnere i Afrika.

Læger uden Grænser ønsker med dette projekt at bidrage til ny viden til behandling af de 33 millioner børn, der i øjeblikket lider af moderat akut underernæring, og til hvem, der ikke findes en effektiv, standardiseret international anerkendt behandling, således at internationale retningslinjer til behandling af moderat akut underernæring kan blive udviklet kost-effektivt. Dermed håber vi på at kunne bidrage til at reducere global børnedødelighed og sygdomme som følge af underernæring.

Projektet startede i januar 2010 og dataindsamling blev afsluttet i 2017. Det er støttet af Danida med 10 mio.kr. og af Læger uden Grænser i Norge og Danmark med henholdsvis 5,9 mio.kr. og 4,7 mio.kr. Desuden har World Food Program bevilliget 2,4 mio.kr. og Arvid Nilssons Fond 2,0 mio.kr. kr. til projektet; i alt 25,0 mio.kr.

Aktiviteter 2018:

Projektaktiviteter i Burkina Faso blev startet i 2013 og fortsatte til 2016, hvor alle 5 trial sites var velfungerende. I alt 1609 børn blev inkluderet i projektet, hvor de fik 3 måneder med ernæringssupplement og blev fulgt op efter yderligere 3 måneder. Projektaktiviteterne, der havde mere end 80 ansatte, samt ca. 120 community health workers tilknyttet til opfølgning af børnene, er nu afsluttet som planlagt og dataanalyse blev påbegyndt i 2017.

4 PhD-studerende har været direkte tilknyttet projektet, hvoraf tre var indskrevet på Københavns Universitet, og en var indskrevet på University of Ouagadougou, Burkina Faso. Alle 4 PhD-studerende har forsvaret deres PhD.

Hovedresultaterne af Treatfood er offentliggjort i en række anerkendte internationale tidsskrifter så som PLOS: http://journals.plos.org/plosmedicine/article?id=10.1371/journal.pmed.1002387.Der er blevet publiceret yderligere artikler baseret på Treatfood data, og der er flere på vej.

På nuværende tidspunkt har Treatfood sat nye standarder for forskning i behandling af moderat underernæring, og resultaterne kan bruges til at vælge den mest kost-effektive behandling og sikre, at flere børn bliver behandlet.

Regnskabsberetning

Indtægter fra private midler

Årets samlede indtægter fra indtægtsskabende aktiviteter udgjorde 169,9 mio. kr. (175,1 mio.kr. i 2017). Endvidere blev 0,2 mio.kr. realiseret ved egen virksomhed, hvilket var på samme niveau som 2017.

Alle indsamlede midler kom i 2018 fra private bidragydere, herunder 54,1 mio. kr. fra arveindtægter og legater, 6,7 mio. kr. fra virksomheder, 7,5 mio. kr. fra fonde og 6,4 mio. kr. fra indsamlinger og arrangementer.

Reduktionen på 5,1 mio. kr. i de samlede indtægtsskabende aktiviteter fra 2017 til 2018 skyldtes primært et fald i indtægterne fra arv og legater på 9,2 mio. kr., en nedgang på 1,3 mio. kr. i indtægter fra fonde samt et fald på 2,2 mio. kr. i indtægter fra indsamlinger. Derimod har der været en stigning på 5,8 mio. kr. i indtægter fra private husstande, mens indtægter fra virksomheder steg med 1,6 mio. kr.

Danmarks Indsamlingen bidrog i 2018 med en indtægt på 5,1 mio. kr., og Læger uden Grænsers individuelle landsindsamling genererede i alt et overskud på 1,3 mio. kr.

Andre midler på i alt 4,3 mio. kr. bestod af momskompensation fra SKAT, distributionstilskud fra Biblioteksstyrelsen samt af tilskud fra Udlodningsmidlerne til delvis dækning af administrative omkostninger.

Omkostninger til fundraising og administration

I 2018 udgjorde de samlede fundraising omkostninger 25,4 mio. kr. mod 26,4 mio. kr. i 2017. Der er i de seneste 4 år gennemført effektivisering og rationalisering af en række af arbejdsprocesser og aktiviteter, herunder investering og efterfølgende afskrivninger, af et CRM-system, der har medført en samlet nedgang i omkostninger på 1,0 mio kr.

I 2018 udgjorde de samlede administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger 11,1 mio.kr., hvilket var i overensstemmelse med det forventede, men lavere end i 2017 hvor omkostningerne udgjorde 12,0 mio.kr.

Omkostninger til ledelse og generel administration for Læger uden Grænsers kontor i Danmark faldt i 2018 til 8,2 mio.kr. mod 9,7 mio.kr. i 2017 svarende til 4,8% af de samlede indtægter.

Årets administrationsprocent blev således 6,6% mod 6,9% i 2017.

Derudover bidrog det danske kontor med en del af omkostningerne til Læger uden Grænsers internationale kontor i Geneve. Beløbet udgjorde i 2018 3,0 mio.kr. mod 2,3 mio.kr. i 2017.

Årets resultat efter fradrag af omkostninger til formålsbestemte aktiviteter udgjorde 110,1 mio.kr. Efter overførsel af 3,4 mio.kr., der ved udgangen af 2017 var hensat til senere uddelinger, var der i alt 113,5 mio.kr. til rådighed for 2018. Derudover godkendte Civilstyrelsen i brev af hhv. 9. maj

2018 frigivelsen af 66,2 mio kr. til opbyggelsen og drift af et børne- og fødselshospital i Sierra Leone.

Af de 179,7 mio.kr. der i alt var til rådighed udgjorde årets uddelinger i alt 152,5 mio.kr., Øremærkede midler på i alt 1,5 mio.kr. blev overført til reserver for senere uddelinger, og endelig blev 25,7 mio.kr. overført til den disponible kapital.

Læger uden Grænser ønsker, at minimum 80% af de indsamlede midler går til arbejdet i felten. Dvs. at udgifter til administration og fundraising ikke overstiger 20%. I 2018 endte vi, trods ekstra investeringer, på et nogenlunde tilfredsstillende niveau, idet årets overskudsgrad ved indsamlinger m.v. udgjorde 85,0%.

Udover en fortsat effektivering og rationalisering er en væsentlig årsag til, at Læger uden Grænser fortsat kan sende så relativt stor en andel af indtægterne direkte til nødhjælpsarbejdet er det store frivillige arbejde, der lægges i organisationen. Også i 2018 arbejdede et stort antal frivillige på Læger uden Grænsers kontor i København og i frivilliggrupper rundt om i Danmark.

Human Resources

HR-afdelingen arbejder på fire strategiske niveauer: på nationalt niveau i Danmark, på nordisk niveau, på Operationelt Center niveau og på internationalt niveau. Opfyldelsen af det overordnede mål om at være en attraktiv og ansvarlig arbejdsgiver i Danmark er meget afhængig af, at der er en sammenhæng mellem de enkelte niveauers strategier.

HR-afdelingen består af 5,9 fuldtidsansatte og er ansvarlig for rekruttering, udvikling og fastholdelse af tre kategorier ansatte: udsendte (expatriates), kontoransatte og frivillige.

I 2018 udgjorde det samlede vederlag til løn og pension til Læger uden Grænsers Management Team i Danmark, på 6 personer, 4,1 mio kr.

I 2018 faldt antallet af udsendelser marginalt til 69 udsendelser. Året bar igen præg af mange udsendelser på længerevarende udsendelseskontrakter, da størstedelen af de udsendte arbejdede på almindelige projekter. Andelen af kortere katastrofeudsendelser var omkring 25%. En stor del af vores udsendelser gik til Sydsudan, Irak og Bangladesh. Her arbejdede vores medarbejdere på store projekter, der varetager de generelle sundshedsydelser til flygtninge og internt fordrevne befolkningsgrupper og krigsskadede patienter.

I Sierra Leone er Læger uden Grænser ved at bygge et fødselshospital, hvor der har været mange udsendte til både oprettelse af det nye hospital og til de klinikker, som allerede er implementeret. I Nigeria har udsendte arbejdet med flygtninge fra Cameroun og med internt fordrevne fra Boko-Haram området. Næsten 20% af vores udsendte har arbejdet med syriske flygtninge i Syrien, Tyrkiet og Libanon eller på Læger uden Grænsers projekter der sikrer sundhedsydelser til flygtninge og migranter omkring Middelhavet i lande som Egypten, Libyen, Grækenland og Serbien.

I Den Centralafrikanske Republik, DR Congo og Burundi har udsendte arbejdet på sundhedsprojekter, der sikrer adgang til civilbefolkninger i konflikt, heriblandt det eneste traumehospital i Burundi, der er drevet af Læger uden Grænser, samt de to forskellige ebolaudbrud i

endvidere været udsendte til Gaza, hvor Læger uden Grænser varetager kirurgisk hjælp til ofre for grænseuroligheder. Afghanistan, Haiti, Indien, Niger, Elfenbenskysten, Kenya, Niger, Ukraine og Yemen har også været udsendelsesland for enkelte udsendelser fra Læger uden Grænser i Danmark.

I 2018 var de største enkelte grupper af udsendte læger og sygeplejersker med hhv. 19% og 14% af udsendelserne. Antallet af ikke-medicinske profiler faldt marginalt i 2018 til at omfatte 49% af alle udsendelser. Antallet af førstegangsudsendte faldt i 2018 til at omfatte 29% af alle udsendelser. Antallet af erfarne koordinatorer var stabilt på 22% af alle udsendelser.

I løbet af 2018 har en tværfaglig digital rekrutteringsgruppe under HR-afdelingen arbejdet med at afsøge og udnytte de nye muligheder, der er på de sociale medier for rekruttering til felten. Dette arbejde har afstedkommet en øget tilgang af interesserede til Læger uden Grænsers informationsmøder, som bliver afholdt månedligt på kontoret i København og fire gange om året i Århus.

Endvidere er der afholdt arrangementer på Københavns Universitets medicinstudie og HR-afdelingen har deltaget i diverse karrieremesser, specialedage, professionshøjskoler og internationale konferencer rundt om i landet. Der er afholdt to PPD-kurser (internationalt forberedelseskursus med henblik på udsendelse) på Fredensborg Vandrehjem med deltagelse af ny-rekrutterede medarbejdere fra flere lande. Efter endt udsendelse er der blevet afholdt Nordisk Returnee Workshops hvor hjemvendte udsendte mødes med kollegaer fra Norge og Sverige i en weekend for at tale om det, at komme hjem. Denne workshop er et samarbejde mellem de tre nordiske sektioner og bliver på tur afholdt hver 3. måned i et af landene.

Læger uden Grænser har, i samarbejde med en dansk gynækolog og den Internationale arbejdsgruppe for Reproduktiv Sundhed og Seksuel Vold, haft stor succes med at afholde kurser i Advanced Life Support in Obstetrics (ALSO) for jordemødre, gynækologer og almindelige læger. På dette kursus undervises der i internationale anerkendte teknikker, som bruges i akutte kriser i en fødselssituation. Derudover er i 2018 blevet afholdt lignende kurser i en lang række projektlande også.

Læger uden Grænser har på kontoret i København et stort antal frivillige, som støtter os med deres arbejdskraft og kompetencer i den udstrækning det er muligt. De frivillige er tilknyttet afdelingerne og hjælper os med forfaldende administrative opgaver. Ud over de kontorfrivillige har vi frivillige satellitgrupper i København, Odense, Aarhus og Aalborg der støtter op om Læger uden Grænsers formål.

Oplysnings- og mediearbejdet 2018

Kommunikationsafdelingen bestod i 2018 af i alt 4 medarbejdere. I slutningen af året flyttede en medarbejder fra fundraisingafdelingen til kommunikationsafdelingen for at understøtte strategien om at kommunikationsafdelingen fremadrettet skal koordinere alt "content creation"

2018 bød igen på omfattende pressearbejde – både gennem de traditionelle medieplatforme og på de sociale medieplatforme. Vi havde god succes med at nå ud til danskerne gennem brugen af sociale medier og gennem mere målrettede kampagner, om end vi har taget mindre plads end tidligere år.

Læger uden Grænser fastholdt i 2018 pladsen som den organisation, som danskerne helst vil anbefale og tale om.

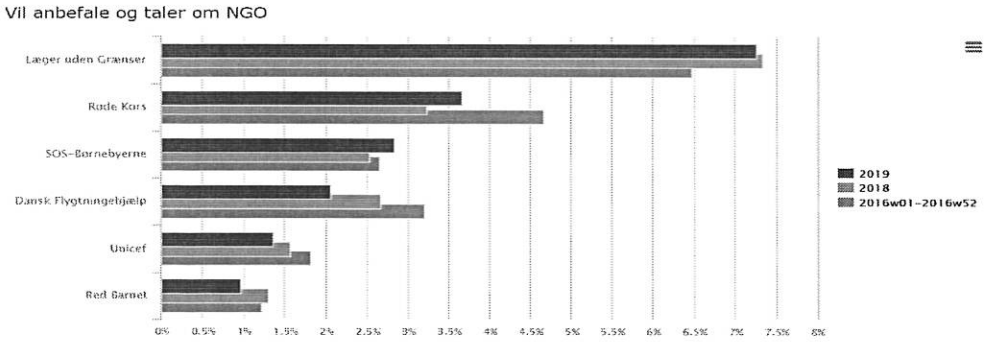

Kilde: CEM NGO Intelligence, "Vil anbefale og taler om NGO".

I 2018 begyndte vi at arbejde mere systematisk og kvalitativt med vores opslag på diverse socialmedier. Dette har medført en mere målrettet og effektiv budskabsformidling.

I efteråret 2018 gennemførte vi en kampagne med titlen "Hvor går din grænse?". Formålet med kampagnen var at gøre opmærksom på, at alle har ret til lægehjælp. Det er en grundværdi for Læger uden Grænser, som hjælper alle uanset etnisk baggrund, køn, religion, seksuel orientering, politisk overbevisning eller andet.

På de sociale medier flyder det med hadefulde kommentarer, som angriber nødhjælpsarbejdere, herunder Læger uden Grænser, for deres arbejde med bl.a. flygtninge og migranter. Folk kan være enige eller uenige i vores arbejde, det respekterer vi fuldt ud, men tonen, der til tider bliver brugt, er ikke ok. Det er ikke acceptabelt, hvorfor vi med kampagnen også ville skabe synlighed omkring dette.

Fokus og kommunikation omkring "Glemte kriser" blev i 2018 igen gennemført i december som i de forgangne mange år. "Glemte kriser" synes nu at have sat sig fast som et fast punkt på mediernes dagsorden, da vi modsat tidligere år ikke selv skulle promovere det, hvilket er meget positivt.

Foredragene fra tidligere udsendte fortsatte i hele landet i 2018 og er en vigtig del af vores arbejde med at formidle vores patienters historier og situation til danskerne.

Support afdelingen

Supportafdelingen (Finans, IT, CRM og kontoradministration) består af i alt 5,6 medarbejdere samt en række tilknyttede frivillige, som har forfaldende opgaver inden for jura, IT support, programmering og vedligehold af kontoret. Vores reception er hovedsageligt bemandet med frivillig arbejdskraft – personer, der har mulighed for give nogle timer af deres fritid som støtte til organisationen.

I løbet af 2018 har vi arbejdet målrettet med udvikling af vores CRM-system Salesforce, hvor vi har implementeret Salesforce Marketing Cloud til at varetage vores donorkommunikation. Vi har udviklet guidelines og security policies indenfor IT for at sikre, at vi overholder alle sikkerhedsmæssige krav, der stilles, bl.a. i henhold til GDPR (General Data Protection Regulation).

For at sikre, at Læger uden Grænser i Danmark har fuld adgang til hele Læger uden Grænsers internationale IT-netværk, skal vores Microsoft O365 platform (mails, dokumenter, skype etc.) være tilknyttet den internationale platform, - derfor er vi i 2018 migreret fra en lokal dansk platform til Læger uden Grænsers internationale platform.

Samarbejdet med Amesto, vores nordiske systempartner, fortsætter i udvidet form, da vi i løbet af 2018 har skiftet accounting-outsourcing partner til Amesto Accounthouse.

Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde

I alt 1,3 mio.kr. blev i 2018 ydet til Læger uden Grænsers internationale videnskabelige arbejde. Heraf bidrog Læger uden Grænser i 2018 med 0,6 mio.kr. til DNDi. DNDi projektet forsker i nye medicinske præparater til de oversete sygdomme som malaria og Chagas disease (www.dndi.org).

Herudover bidrog vi med 0,7 mio kr. til MSF's Access-projekt. Access-projektet har til formål at sikre adgang til livsvigtig medicin. Projektet henvender sig til producenter, regeringer, private interessenter og internationale organisationer for at skabe holdbare løsninger, der kan sikre adgangen til billig og god medicin til de sygdomme, som rammer mange mennesker i de fattige lande.

Bestyrelse og medlemskab

Læger uden Grænsers bestyrelse modtager ikke vederlag for sit arbejde. Bestyrelsesmøder afholdes månedligt, hvoraf mødernes første del er åbent for interesserede medlemmer af repræsentantskabet, frivillige såvel som ansatte.

Forventninger til det nye år

2018 var det første år, hvor resultaterne af strategien om at arbejde mere på tværs af afdelinger og mere effektivt blev tydelige. Den tværfaglige forståelse af hinandens områder og den synergi, der er mellem de forskellige aktiviteter og kompetencer, er blevet mere tydelige. Forventningen for 2018, om at nå endnu bedre resultater uden at tilføre flere ressourcer, men i stedet arbejde endnu mere effektivt og fokuseret, har båret frugt. Det har været en lærerig og positiv udvikling, som har skabt en sund og stærk platform mod organisationens fælles mål for 2019.

2019-strategien bygger videre på de sidste års initiativer omkring at ville nå mere på en mere effektiv måde. Strategien omfavner det internationale ansvar om at holde omkostningerne nede, mens bidragene til vores patienter øges.

I 2019 vil millioner af mennesker stadig være på flugt fra krig, konflikt, sygdomme og fattigdom. Det er desværre en situation, som ikke har ændret sig fra de forgangne år. I Læger uden Grænser vil vi fortsat gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at disse mennesker får den fornødne hjælp. Hjælpen vil blive givet både i de lande, hvor mennesker er flygtet fra, i nabolandene og i lande længere væk som Syd- og Nordafrika, Europa, Indonesien, Bangladesh, Mellemamerika m.v.

I 2018 besluttede vi, at der i 2019 ikke vil blive afholdt en typisk landsindsamling som i de forgangne 3 år. Det har været inspirerende at se så mange, der har brugt tid og kræfter på at hjælpe vores patienter ude i verden i forbindelse med landsindsamlingerne de seneste tre år. Både de frivillige indsamlingsledere, der har været maskinen i at få vores landsindsamlinger afviklet, og de mange tusinde danskere, der har været ude og samle ind. Vi har oplevet en stor lyst til at støtte, når vores indsamlere har været på gaden. Det har blandt andet resulteret i nogle meget flotte beløb i indsamlingsbøtterne, og at vores indsamlere er kommet tilbage og har fortalt om, hvor godt de er blevet modtaget i døren.

Men i løbet af de tre år er der sket en voldsom stigning i antallet af landsindsamlinger. Der er mange, der ringer på og samler ind til en god sag. Derfor er betingelserne for en landsindsamling ikke de samme, som da vi startede. I sidste ende er vi i Læger uden Grænser altid nødt til at se på, hvordan vores ressourcer bruges bedst. Og vi mener, at vi kan bruge dem endnu bedre i 2019 ved at lave en anden form for indsamling.

Læger uden Grænsers generalforsamling og bestyrelse besluttede i foråret 2017 at feltbaseret, medicinsk forskning skal oprettes som nyt indsatsområde for Læger uden Grænser Danmark. Forarbejdet blev startet op i 2018 og en deltidsressource ansat i starten af 2018. Det har resulteret i et strategisk operationelt fokus og samarbejde omkring slangebid, behandling af torturoverlevere og Water, Health and Sanitation (WHS) drevet ud af det danske kontor.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsåret indtruffet væsentlige begivenheder, der påvirker dette regnskab.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten udarbejdes i overensstemmelse med god regnskabsskik som nedenfor under hensyntagen til de særlige regler, der gælder for ikke-erhvervsdrivende fonde samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Årsrapporten er endvidere aflagt med udgangspunkt i retningslinjer udarbejdet af en arbejdsgruppe under danske indsamlingsorganisationers organisation ISOBRO. Retningslinjerne er udarbejdet med henblik på at styrke legitimiteten og transparensen i årsregnskaber aflagt af medlemmer af ISOBRO i form af fælles principper, begreber m.v. Læger uden Grænsers Fond modtager støtte i henhold til forskellige støtteordninger, som indeholder krav til regnskabsaflæggelsen. Disse indgår ligeledes i årsrapporten.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til året før.

Valutaomregning
Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs. Monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurser.

Realiserede og urealiserede valutakursgevinster og -tab indgår i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Resultatopgørelse

Indtægter

Fondens indtægter indeholder primært private midler.

Indtægterne opdeles i frie midler, hvortil der ikke er knyttet særlige betingelser fra giver, samt i øremærkede midler, hvor giver har betinget sig, at anvendelsen af donationen skal opfylde nogle nærmere fastsatte mål eller lign.

Midler, der er bestemt til uddeling, indregnes i resultatopgørelsen, når disse modtages. Gave- og arvebeløb, som ikke er bestemt til uddeling, indregnes direkte på den bundne egenkapital. Indtægter ved egen virksomhed, der omfatter salg af smykker og julekort m.v., indregnes ved fakturering.

Kontante tilskud, ydet til køb af aktiver, indtægtsføres. Tilskud givet i form af aktiver indtægtsføres med den skønnede værdi af aktivet, når denne kan opgøres med tilstrækkelig sikkerhed. Værdien af det arbejde, som frivillige og ulønnede udfører på fondens kontor i København, indregnes ikke i resultatopgørelsen.

Omkostninger

Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter omfatter eksterne omkostninger, direkte henførbare lønomkostninger ved fundraisingaktiviteter samt afskrivninger på it-systemer til fundraising.

Omkostninger til fundraising omfatter alle omkostninger afholdt med henblik på at etablere og sikre den brede kreds af donorer, som er altafgørende for Læger uden Grænsers virksomhed. Heri indgår også omkostninger til løbende information til Læger uden Grænsers faste bidragydere samt omkostninger til andre publikationer om Læger uden Grænsers og Médecins Sans Frontières' aktiviteter og opnåede resultater.

Omkostninger ved egen virksomhed, der omfatter køb af smykker og julekort m.v., indregnes, når de afholdes.

Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger
Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger omfatter administrative eksterne omkostninger, herunder omkostninger til kontorlokaler og kontoromkostninger, lønomkostninger vedrørende ledelse og administration samt afskrivninger på indretning af lejede lokaler og administrative it-systemer. Endvidere indgår andel af omkostninger til løbende information til Læger uden Grænsers faste bidragydere samt til omkostninger til udarbejdelse af fondens årsberetning.

Finansielle poster
Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen under "Andre indtægter" med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger samt realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende transaktioner i fremmed valuta.

Realiserede og urealiserede kursgevinster vedrørende fondens bundne aktiver tilhører pr. definition den bundne kapital og indregnes derfor direkte på fondens bundne kapital under egenkapitalen.

Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter omfatter bidrag til projektstyring, informations- og fortalervirksomhed samt bidrag til forskning og andet humanitært arbejde.

Bidrag til projektstyring omfatter bidrag til dækning af omkostninger ved de operationelle centres styring af de humanitære projekter.

Informations- og fortalervirksomhed omfatter aktiviteter, der har til formål at informere om Læger uden Grænsers/Médecins Sans Frontières' humanitære indsats.

Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde omfatter Læger uden Grænsers støtte til videnskabelige undersøgelser, for eksempel støtte til udvikling af ny effektiv prisbillig medicin eller forbedringer af bestående medicin med henblik på gøre bedre medicin tilgængelig for nødlidende befolkningsgrupper.

Af- og nedskrivninger
Af- og nedskrivninger omfatter af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver. Anlægsaktiverne afskrives lineært på grundlag af kostprisen, baseret på følgende vurdering af brugstiderne og scrapværdierne:

	Brugstid	Scrapværdi
Software	3 år	0
Indretning af lejede lokaler	5 år	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4 år	0

Uddelinger
Resultatdisponeringen viser, hvordan årets resultat er disponeret med hensyn til uddelinger og konsolidering. De disponerede uddelinger anses således i medfør af lov om fonde og visse foreninger samt fondens formål som en resultatdisponering og ikke som en driftsudgift.

Bevilgede donationer til konkrete projekter betales til de projektansvarlige organisationer i takt med, at organisationerne forelægger endelige projektregnskaber. Bevilgede, men endnu ikke udbetalte, donationer til konkrete formål hensættes ved årets overskudsdisponering til senere uddeling og indregnes under egenkapitalen til særlige reserver for henholdsvis øremærkede midler og frie midler.

Balancen
Balancen er, i overensstemmelse med fondslovens regler herom, opdelt i en bunden og en disponibel del.

Summen af fondens bundne aktiver skal til enhver tid være identisk med fondens bundne kapital.

Mellemregning mellem de bundne og disponible aktiver kan opstå som følge af bestyrelsens beslutninger om konsolidering i medfør af årets resultatdisponering.

Investeringsbeviser
Beholdningen omfatter børsnoterede investeringsbeviser, der måles til kursværdien på balancedagen.

Materielle anlægsaktiver
Materielle anlægsaktiver omfatter indretning af lejede lokaler på fondens hovedkontor i København samt driftsmateriel og inventar, herunder it-udstyr, der anvendes i administrationen. Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Lejede lokaler afskrives over 5 år. Driftsmateriel og inventar afskrives over 4 år.

Software under udførelse og forudbetalinger i relation hertil
Software (it-systemer) anvendes til varetagelse af fondens administrative opgaver og fundraising opgaver. Værdien af særskilte edb-programmer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Egenudviklede, færdiggjorte systemer måles til summen af medgåede omkostninger med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. It-systemer afskrives over 3 år.

Lagerbeholdninger
Lagerbeholdninger består af smykker og julekort m.v. og måles til kostpris på grundlag af FIFO-princippet eller til nettorealisationsværdi, hvis denne er lavere.

Tilgodehavender
Tilgodehavender fra salg og andre tilgodehavender m.v. måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. Periodeafgrænsningsposter under tilgodehavender omfatter forudbetalte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Likvide beholdninger
Likvide beholdninger består af bankindestående og kontante midler.

Egenkapital
Fondens egenkapital består af den bunden kapital, der i henhold til fondsloven ikke må anvendes til uddeling, samt af den disponible kapital, der består af modtagne øremærkede midler og frie midler, der endnu ikke er anvendt til uddeling.

Bunden kapital
Fondens bundne kapital består af midler, der forelå ved fondens stiftelse, hvad der efterfølgende er tilført i form af arv og gaver, der af givere ikke er bestemt til uddeling, samt beløb til konsolidering, besluttet af bestyrelsen ved den årlige resultatdisponering.

Reserver for øremærkede og frie midler
Bevilgede donationer og indsamlede midler, der ikke når at blive anvendt inden årets udgang, hensættes til reserver for øremærkede og frie midler ved årets resultatdisponering. Når midlerne anvendes, indregnes anvendelsen som uddelinger i efterfølgende års resultatdisponering.

Reserverne måles til nominel værdi, idet de som hovedregel forventes anvendt inden for 1 - 2 år. Bevilgede donationer, som undtagelsesvist ikke kan anvendes efter deres formål, disponeres efter nærmere aftale med de pågældende donorer.

Disponibel kapital

Fondens disponible kapital består af overført andel af resultater for året og tidligere år, som endnu ikke er uddelt eller overført til reserve for øremærkede midler eller reserve for frie midler.

Kortfristede gældsforpligtelser
Kortfristede gældsforpligtelser omfatter leverandørgæld, gæld til tilknyttede organisationer under Medecin Sans Frontieres samt andre gældsforpligtelser. Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, som i al væsentlighed skønnes at svarer til dagsværdien.

Skat af årets resultat og udskudt skat
Årets skat, som består af årets aktuelle skat, indregnes i resultatopgørelsen. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst foretages fradrag for uddelinger og hensættelse til konsolidering samt

skattemæssige hensættelser til fremtidige almennyttige uddelinger.

Skattelovgivningen tillader skattemæssigt fradrag for hensættelse til senere almennyttige uddelinger. Det er derfor muligt at reducere en eventuel skattepligtig positiv indkomst til nul i opgørelsen af den skattepligtige indkomst ved at foretage en skattemæssig hensættelse til senere uddeling. Den skattemæssige hensættelse til senere uddeling kan ikke indregnes regnskabsmæssigt, hvorfor der opstår en udskudt skatteforpligtelse herpå. Den udskudte skatteforpligtelse indregnes dog ikke i årsregnskabet, idet ledelsen ikke anser det for sandsynligt, at den kommer til beskatning som følge af, at det er ledelsens hensigt fortsat at uddele alle disponible midler i overensstemmelse med fondens formål.

Nøgletal
Nøgletal er opgjort i overensstemmelse med anbefalinger fra organisationen ISOBRO. Nøgletal præsenteret i ledelsesberetningen er beregnet således:

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker:
Overskudsgrad ved indsamlinger m.v.	Resultat af indtægtsskabende aktiviteter *100, divideret med indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Overskudsgrad ved indsamlinger viser den andel af de i regnskabsperioden indtægtsførte midler, som er tilbage til organisationen efter at direkte henførebare omkostninger til frembringelse af indtægterne er fratrukket
Administrationsprocent	Administrationsomkostninger og ikke-fordelbare fællesomkostninger*100, divideret med indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Administrationsprocenten viser den del af organisationens samlede indtægter, der er medgået til administration o.l. og ikke-fordelbare kapacitetsomkostninger
Formålsprocent	Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter plus uddelinger*100 divideret med indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Formålsprocenter viser den andel af organisationens samlede indtægter, der er medgået til formålsbestemte aktiviteter i regnskabsåret i form af afholdte omkostninger som er direkte henførebare til de pågældende aktiviteter
Konsolideringsprocent	Årets resultat fratrukket uddelinger*100, divideret med indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Konsolideringsprocenten viser den del af organisationens samlede indtægter, der er medgået til konsolidering af organisationens formue

Sikkerhedsmargin	Egenkapital*100, divideret med uddelinger, samlede omkostninger til indtægtsskabende, formålsbestemte og generelle aktiviteter	Sikkerhedsmargin udtrykker i hvor høj grad egenkapitalen ultimo regnskabsåret kan dække organisationens omkostninger
Soliditetsgrad	Egenkapital*100, divideret med balance i alt	Soliditetsgrad udtrykker organisationens finansielle styrke

Gennemsnitligt antal ansatte er beregnet baseret på det samlede indbetalte ATP- bidrag i regnskabsåret for danske medarbejdere (ATP-metoden) tillagt beregnet antal medarbejdere aflønnet i udlandet baseret på registrerede aflønnede timer. Frivillige medarbejdere indgår ikke i det beregnede antal ansatte.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser fondens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og formålsbestemte aktiviteter i året, årets forskydning i likvider og fondens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra formålsbestemte aktiviteter viser betalinger i forbindelse med fondens uddelinger til projekter, bidrag til projektstyring, informations- og fortalervirksomhed samt bidrag til forskning og andet humanitært arbejde.

Resultatopgørelse

	Noter	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2018	I alt 2017 tkr.
Andre midler	1	1.690.556	2.572.808	4.263.364	3.788
Private midler	2	153.748.303	11.762.852	165.511.155	171.109
Indtægter ved egen virksomhed	3	158.249	-	158.249	182
Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter		**155.597.108**	**14.335.660**	**169.932.768**	**175.079**
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	4	25.159.908	207.798	25.367.706	26.405
Omkostninger ved egen virksomhed	5	99.660	-	99.660	138
Resultat af indtægtsskabende aktiviteter	6	**130.337.540**	**14.127.862**	**144.465.402**	**148.536**
Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger	7	8.758.952	2.365.010	11.123.962	11.997
Resultat før finansielle poster		**121.578.588**	**11.762.852**	**133.341.440**	**136.539**
Finansielle indtægter	8	15.203	0	15.203	17
Finansielle omkostninger	9	2.827	0	2.827	3
Resultat før formålsbestemte aktiviteter		**121.590.964**	**11.762.852**	**133.353.816**	**136.553**
Bidrag til projektstyring	10	16.341.202	0	16.341.202	15.441
Bidrag til informations og fortalervirksomhed	11	5.631.859	0	5.631.859	5.587
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejd	12	1.295.662	0	1.295.662	1.083
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter		**23.268.723**	**0**	**23.268.723**	**22.111**
Årets resultat		**98.322.241**	**11.762.852**	**110.085.093**	**114.442**

Resultatdisponering					
Årets resultat		98.322.241	11.762.852	110.085.093	114.442
Frigivet fra den bundne egenkapital (Arv)	22	-	66.236.470	66.236.470	-
Hensat til senere uddeling året før	23	2.161.983	1.210.325	3.372.308	4.693
Til disposition		100.484.224	79.209.647	179.693.871	119.135
Der anvendes således:					
Uddelinger i året	24	72.124.103	80.353.720	152.477.823	54.412
Hensat til senere uddeling	23	821.462	667.341	1.488.803	3.372
Overført til Egenkapitalen	22	25.727.245	-	25.727.245	61.351
		98.672.810	81.021.061	179.693.871	119.135

Balance
Pr. 31. december

	Noter	2018	2017
Aktiver			
Investeringsbeviser	22	1.011.297	1.021.288
Bankindestående	22	48.633.140	70.512.035
Bundne aktiver		**49.644.437**	**71.533.323**
Software	15	795.552	864.401
Software under udførelse og forudbetalinger i relation hertil	15	0	47.250
Immaterielle anlægsaktiver		**795.552**	**911.651**
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	15	98.866	134.397
Indretning lejede lokaler	15	77.850	103.800
Materielle anlægsaktiver		**176.716**	**238.197**
Deposita	16	247.593	210.920
Finansielle anlægsaktiver		**247.593**	**210.920**
Anlægsaktiver		**1.219.861**	**1.360.768**
Varelager		**290.469**	**287.116**
Tilgodehavender hos tilknyttede organisationer	17	200.936	1.371.628
Andre tilgodehavender	18	3.542.160	2.038.229
Periodeafgrænsningsposter		96.442	499.143
Tilgodehavender		**3.839.538**	**3.909.000**
Likvide beholdninger		**30.358.410**	**9.572.871**
Omsætningsaktiver		**34.488.417**	**13.768.987**
Disponible aktiver		**35.708.278**	**15.129.755**
Aktiver		**85.352.715**	**86.663.078**

Balance
Pr. 31. december

	Noter	2018	2017
Passiver			
Fondskapital	22	49.644.437	71.533.323
Bunden kapital		**49.644.437**	**71.533.323**
Reserve for private midler	23	1.488.803	3.372.308
Overført overskud	22	-15.000.000	3.630.330
Disponibel kapital		**-13.511.197**	**7.002.638**
Egenkapital		**36.133.240**	**78.535.961**
Leverandørgæld		1.881.791	3.881.422
Gæld til tilknyttede organisationer	19	43.963.365	605.848
Anden gæld	20	3.374.319	3.639.847
Kortfristede gældsforpligtelser		**49.219.475**	**8.127.117**
Gældsforpligtelser		**49.219.475**	**8.127.117**
Passiver		**85.352.715**	**86.663.078**

Leje og Leasingforpligtelser	21
Fællesindsamling, Danmarksindsamlingen	25
Beretning om indsamlinger	26

Læger uden Grænser har givet tilsagn om at uddele 33 mio kr. til OCB, genopbygningen af Kunduz hospital i Afghanistan, under forudsætning af at Civilstyrelsen godkendte frigivelsen af disse bundne midler. Af de 33 mio kr. er de 15 mio kr. uddelt i 2018.

Civilstyrelsen har i skrivelse af 20. februar 2019 godkendt frigivelse af bundne midler for i alt 33 mio. kr., hvorefter de frie reserver er retableret

Noter

Pengestrømsanalyse for 2018

	Note	2018	2017
Resultat før finansielle poster		133.341.440	136.539.867
Af- og nedskrivninger		1.050.618	2.161.781
Udvikling i varebeholdninger		-3.353	65.238
Udvikling i tilgodehavender		69.462	-76.614
Udvikling i kortfristede gældsforpligtelser		41.092.360	-40.476.337
Pengestrømme af drift før finansielle poster		**175.550.527**	**98.213.935**
Modtagne finansielle indtægter		15.203	16.831
Betalte finansielle omkostninger		-2.827	-2.826
Pengestrømme vedrørende drift		**175.562.903**	**98.227.940**
Tilgang mv. af immaterielle anlægsaktiver		-856.169	-468.361
Tilgang mv. af materielle anlægsaktiver		-16.871	-281.860
Tilgang mv. af finansielle anlægsaktiver		-36.673	430.162
Tilgang af bundne aktiver		21.878.895	-70.511.960
Pengestrømme vedørende investeringer		**20.969.182**	**-70.832.019**
Pengestrømme før formålsbestemte aktiviteter og uddelinger		**196.532.085**	**27.395.921**
Uddelinger i året		-152.477.823	-54.411.545
Bidrag til projektstyring		-16.341.202	-15.440.957
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde		-1.295.662	-1.083.435
Informations og fortalervirksomhed		-5.631.859	-5.587.380
Pengestrømme vedrørende formålsbestemte aktiviteter og uddelinger		**-175.746.546**	**-76.523.317**
Ændring i likvider		**20.785.539**	**-49.127.396**
Likvider 01.01.2018		9.572.871	58.700.267
Likvider 31.12.2018		**30.358.410**	**9.572.871**

Noter

	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2018	I alt 2017
Note 1. Indsamlede offentlige midler				
Andre midler:				
Kompensation for købsmoms, fra SKAT	1.690.556	-	1.690.556	1.321.106
Biblioteksstyrelsen, distributionstilskud	-	207.798	207.798	196.506
* Andre offentlige midler	-	2.365.010	2.365.010	2.270.463
I alt	1.690.556	2.572.808	4.263.364	3.788.075
Offentlige midler ialt	1.690.556	2.572.808	4.263.364	3.788.075
Note 2. Indsamlede private midler				
Bidragydere	88.103.452	2.844.527	90.947.979	85.197.104
Arv og legater	53.063.485	1.000.000	54.063.485	63.246.024
Virksomheder	6.488.396	162.750	6.651.146	5.014.190
Fonde	4.800.700	2.695.000	7.495.700	8.837.464
Private arrangementer	42.050	-	42.050	299.786
Husstandsindsamling 27. maj 2018	1.250.220	-	1.250.220	2.263.895
Fællesindsamlinger	-	5.060.575	5.060.575	6.250.672
I alt	153.748.303	11.762.852	165.511.155	171.109.135
Note 3. Indtægter ved egen virksomhed				
Salg af smykker, julekort mv.	158.249	-	158.249	182.209
I alt	158.249	-	158.249	182.209

* Tilskud fra Økonomistyrelsen på kr.2.365.010 anvendes til delvis dækning af de administrative omkostninger, herunder husleje og løn (jf. Lov nr. 1528 af 27/12/2014, BEK nr. 1120 af 04/09/2013 og BEK nr. 1701 af 21/12/2010

Noter

	I alt 2018	I alt 2017
Note 4. Omkostninger ved indtægtskabende aktiviteter		
Andre eksterne omkostninger	16.654.078	17.185.539
Personaleomkostninger, jf. note 13	8.008.803	7.381.374
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	704.825	1.838.246
	25.367.706	26.405.159

Note 5. Omkostninger ved egen virksomhed	
Andre eksterne omkostninger (køb af smykker, julekort mv.)	99.660	137.680
	99.660	137.680

	Indtægter 2018	Direkte omkostninger 2018	Resultat 2018	Indtægter 2017	Direkte omkostninger 2017	Resultat 2017
Note 6. Resultat af indtægtsskabende aktiviteter						
Formålsbestemt offentlige tilskud	0	0	0	0	-93.063	-93.063
Ikke formålsbestemte andre offentlige tilskud	1.690.556	0	1.690.556	1.321.106	0	1.321.106
Formålsbestemt andre offentlige tilskud	2.572.808	0	2.572.808	2.466.969	0	2.466.969
Ikke formålsbestemte arv og gaver	152.498.083	-25.159.908	127.338.175	158.109.514	-26.115.590	131.993.924
Formålsbestemte arv og gaver	11.762.852	-207.798	11.555.054	10.735.726	-196.506	10.539.220
Hus- og/eller gadeindsamlinger	1.250.220	0	1.250.220	2.263.895	0	2.263.895
Salg af varer	158.249	-99.660	58.589	182.209	-137.680	44.529
	169.932.768	**-25.467.366**	**144.465.402**	**175.079.419**	**-26.542.839**	**148.536.580**

Note 7. Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger		
Andre eksterne omkostninger	3.592.930	4.342.696
Bidrag til Læger uden Grænsers internationale kontor	2.953.790	2.313.819
Personaleomkostninger, jf. note 13	4.356.467	5.091.873
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	220.775	248.325
	11.123.962	11.996.713

Note 8. Finansielle indtægter		
Renter af indeståender i pengeinstitutter m.v.	-	-
Afkast fra Investeringsforeninger	15.203	16.831
I alt	15.203	16.831

Note 9. Finansielle omkostninger		
Renter af indeståender i pengeinstitutter m.v.	2.827	2.826
I alt	2.827	2.826

Note 10. Bidrag til projektstyring		
Andre eksterne omkostninger	13.735.094	12.858.053
Personaleomkostninger, jf. note 13	2.573.203	2.572.994
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	32.905	9.910
	16.341.202	15.440.957
Note 11. Bidrag til Informations og fortalervirksomhed		
Andre eksterne omkostninger	2.063.646	2.432.504
Personaleomkostninger, jf. note 13	3.476.100	3.089.576
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	92.113	65.300
	5.631.859	5.587.380
Note 12. Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde		
Bidrag til Drugs for neglected diseases (Dndi)	551.307	460.933
Bidrag til Læger uden Grænsers Access projekt	744.355	622.502
	1.295.662	1.083.435

Noter

	2018	2017
Note 13. Personaleomkostninger		
Løn og gager	16.364.270	16.174.658
Pensionsomkostninger	1.652.835	1.614.873
Andre sociale omkostninger	397.468	346.286
	18.414.573	18.135.817
Personaleomkostninger er fordelt således:		
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	8.008.803	7.381.374
Bidrag til projektstyring	2.573.203	2.572.994
Informations og fortalervirksomhed	3.476.100	3.089.576
Ledelses- og administrationsomkostninger	4.356.467	5.091.873
	18.414.573	18.135.817
Heraf samlet vederlag til :		
Management Team (6 personer)	4.057.101	3.850.475
Bestyrelse (mobiltelefon til formanden)	254	828
Gennemsnitlig antal medarbejdere	37	37
Gennemsnitlig antal udsendte på danske kontrakter	32	31
Gennemsnitlig antal frivillige	19	21
Note 14. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	1.050.618	2.161.781
	1.050.618	2.161.781
Af- og nedskrivninger er fordelt således:		
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	704.825	1.838.246
Bidrag til projektstyring	32.905	9.910
Informations og fortalervirksomhed	92.113	65.300
Ledelses- og administrationsomkostninger	220.775	248.325
	1.050.618	2.161.781

Noter

Note 15. Anlægsaktiver	2018	2017
Software		
Kostpris 1. januar	7.018.327	6.858.678
Årets anskaffelser	903.417	485.965
Årets afgang	0	326.316
Kostpris 31. december	7.921.744	7.018.327
Afskrivninger 1. januar	6.153.926	4.409.939
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	0	326.317
Årets afskrivninger	972.266	2.070.304
Afskrivning 31. december	7.126.192	6.153.926
Regnskabsmæssig værdi	795.552	864.401
Software under udførelse		
Kostpris 1. januar	47.250	42.125
Årets anskaffelser	0	47.250
Årets afgang	47.250	42.125
Kostpris 31. december	0	47.250
Inventar		
Kostpris 1. januar	277.643	125.533
Årets anskaffelser	16.871	152.110
Årets afgang	0	0
Kostpris 31. december	294.514	277.643
Afskrivninger 1. januar	143.246	95.062
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	0	0
Årets afskrivninger	52.402	48.184
Afskrivning 31. december	195.648	143.246
Regnskabsmæssig værdi	98.866	134.397

Noter

	2018	2017
Indretning af lejede lokaler		
Kostpris 1. januar	129.750	111.224
Årets anskaffelser	0	129.750
Årets afgang	0	111.224
Kostpris 31. december	129.750	129.750
Afskrivninger 1. januar	25.950	71.149
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	0	111.224
Årets afskrivninger	25.950	66.025
Afskrivning 31. december	51.900	25.950
Regnskabsmæssig værdi	77.850	103.800

Note 16. Finansielle anlægsaktiver

Deposita		
Kostpris 01.01.2018	210.920	641.082
Tilgang	36.673	189.675
Afgang	0	619.837
Kostpris 31.12.2018	247.593	210.920

Note 17. Tilgodehavender hos tilknyttede organisationer

MSF - Belgien	0	191.666
MSF - Norge	1.920	46.832
MSF - Frankrig	80.720	387.870
MSF - Tyskland	821	0
MSF - Spanien	0	459.040
MSF - "International Office"	62.307	178.596
MSF - Epicentre	0	37.517
MSF - Schweiz	55.168	70.107
	200.936	1.371.628

Note 18. Andre tilgodehavender

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	2.440	5.255
Tilgodehavende private midler	3.538.900	1.970.842
Øvrige	820	62.132
	3.542.160	2.038.229

Noter

	2018	2017
Note 19. Gæld til tilknyttede organisationer		
MSF - Belgien	43.299.883	0
MSF - Holland	197.691	601.441
MSF - Spanien	450.891	0
MSF - Sverige	14.900	4.407
	43.963.365	605.848

Note 20. Anden gæld		
Feriepengeforpligtelse	3.183.111	3.190.091
Skyldig moms	133.109	363.177
A-skat m.v.	58.099	86.578
	3.374.319	3.639.847

Note 21. Leje og Leasingforpligtelser		
Huslejeforpligtelse og andre lejeforpligtelser	5.840.756	6.810.979
Som fordeler sig således:		
1 år	975.074	970.223
1 - 5 år	2.954.572	3.929.646
5+ år	1.911.110	1.911.110
	5.840.756	6.810.979

Noter

Note 22. Egenkapitalopgørelse for 2018

	Investeringsbe-viser	Bankindestående	Anden bunden kapital i alt	Bunden kapital i alt	Øremærkede reserver	Frie reserver*	Egenkapital i alt
Saldo 01.01.2018	1.021.288	70.512.035	0	71.533.323	3.372.308	3.630.330	78.535.961
Frigivet jf. brev fra Civilstyrelsen 9. maj 2018	0	-66.236.470	0	-66.236.470	0	66.236.470	0
Anvendt af tidligere års frie reserver	0		0	0	-2.754.640	0	-2.754.640
Årets resultat	0	44.357.575	0	44.357.575	871.135	-84.866.800	-39.638.090
Dagsværdiregulering af værdipapirer o.l.	-9.990	0	0	-9.990	0	0	-9.990
Egenkapital 31.12.2018	**1.011.298**	**48.633.140**	**0**	**49.644.437**	**1.488.803**	**-15.000.000**	**36.133.240**

Offentlige midler	0
Private midler	1.488.803
Øremærkede reserver ialt	**1.488.803**

*

Læger uden Grænser har givet tilsagn om at uddele 33 mio kr. til OCB, genopbygningen af Kunduz hospital i Afghanistan, under forudsætning af at Civilstyrelsen godkendte frigivelsen af disse bundne midler. Af de 33 mio kr. er de 15 mio kr. uddelt i 2018.

Civilstyrelsen har i skrivelse af 20. februar 2019 godkendt frigivelse af bundne midler for i alt 33 mio. kr., hvorefter de frie reserver er retableret

Note 23. Disponibel kapital

	Hensat til senere uddeling primo	Modtaget i året	Uddelinger i alt 2018	Årets resultat efter uddelinger	Hensat til senere uddeling ultimo
ØVRIGE MIDLER					
Treatfood program	622.965	2.660	-5.297		620.328
Bangladesh	151.786	1.964.071	-2.115.857		0
Danmarksindsamlingen 2018; Irak		4.744.170	-4.697.157		47.013
DR Congo	2.595.886	3.102.240	-4.876.664		821.462
Øvrige øremærkede midler	1.671		-1.671		0
Øvrige (se regnskabets note vedr. uddelinger)		159.961.378	-140.781.177	19.180.201	
Andre indtægter (jf. resultatopgørelsen)		173.452	0	173.452	
Omkostninger (jf. resultatopgørelsen)				-59.862.878	
I alt, Reserve for private midler	3.372.308	169.947.971	-152.477.823	-40.509.225	1.488.803
I ALT	3.372.308	169.947.971	-152.477.823	-40.509.225	1.488.803

Noter

Note 24. Uddelinger	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2018	I alt 2017
Afghanistan	19.784.650	285.546	20.070.196	4.920.614
Bangladesh (Rohyngiaer)	444.746	1.847.284	2.292.030	1.372
Bangladesh (OCA) (Rohyngiaer)	0	268.573	268.573	964.513
Belgien (flygtninge)	368.710	0	368.710	350.448
Bolivia	186.635	0	186.635	44.870
Brasilien	97.361	0	97.361	14.159
Burundi	1.036.961	0	1.036.961	750.430
Bådflygtninge i Middelhavet	0	0	0	435.375
Cambodja	368.786	0	368.786	258.942
CAR	3.292.704	48.925	3.341.629	1.048.793
DI 2016; Kinshasa, DRC	0	0	0	32.734
DI 2017; Doro, Sydudan	0	0	0	4.955.404
DI 2017; Borno State, Nigeria (OCP)	0	0	0	950.000
DI 2018; Irak (OCG)	0	4.697.157	4.697.157	0
Domenica	0	0	0	1.152
DRCongo	5.230.653	4.876.664	10.107.317	2.834.822
Egypten	888.087	0	888.087	251.474
Elfenbenskysten	37.212	0	37.212	1.997
Europa, flygtningeindsats	2.198.554	2.850	2.201.404	1.113.271
Guinea	1.109.576	0	1.109.576	675.730
Ghana	120.749	0	120.749	6.182
Haiti	2.630.928	0	2.630.928	2.022.906
Indien	2.148.505	0	2.148.505	1.602.101
Indonesien	130.002	0	130.002	108.453
Irak	2.657.281	712.600	3.369.881	251.789
Irak (OCP)	0	0	0	2.434.744
Irak (OCBA)	844.503	0	844.503	0
Italien (flygninge)	1.161.697	0	1.161.697	805.811
Jordan (OCBA)	0	0	0	2.142.575
Kenya	874.636	0	874.636	729.222
Kurdistan	3.780	0	3.780	638.254
Libanon (Syrien)	5.185.614	769.820	5.955.434	3.359.327
Madagascar	1.392	0	1.392	3.910
Malawi	1.044.635	0	1.044.635	271.621
Mali	63.872	0	63.872	3.122
Mali (OCBA)	1.589.653	0	1.589.653	0
Mauretanien	726.002	0	726.002	1.392.003
Mexico (OCBA) jordskælv	0	0	0	4.869
Mozambique	872.692	0	872.692	193.885
Nauru	407.991	0	407.991	73.639
Nepal	0	0	0	0
Nicaragua	44.844	0	44.844	0
Niger (OCBA)	0	0	0	1.266.067
Nigeria	1.248.356	0	1.248.356	407.803
Nigeria (OCBA)	0	0	0	1.704.321
Palæstina	373.536	0	373.536	4.364
Palæstina (OCBA)	0	0	0	389.559
Pakistan	2.030.591	950	2.031.541	2.094.388
Rusland	145.538	0	145.538	86.725
Sierra Leone	756.218	66.236.470	66.992.688	1.182.999
Sydafrika	1.404.841	0	1.404.841	747.089
Syrien(OCBA)	0	0	0	438.254
Syrien	0	1.710	1.710	0
Sydsudan	2.996.247	63.738	3.059.985	885.854
Sydsudan (OCBA)	1.043.210	124.516	1.167.726	190
Tchad	174	0	174	0
Tchad (OCP)	1.241.917	0	1.241.917	0

..... fortsættes næste side...

Noter

Note 24. Uddelinger	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2018	I alt 2017
Treatfood program	0	5.297	5.297	284.103
Tunesien	9	0	9	177.649
Tyrkiet (Syrien)	2.058.928	0	2.058.928	259.553
Ukraine	517.060	0	517.060	391.761
Venezuela	893.960	0	893.960	978.052
Yemen (OCA)	0	0	0	475
Yemen (OCBA)	248.383	411.620	660.003	1.363.457
Zimbabwe	1.611.723	0	1.611.723	375.360
Zimbabwe (OCA, HIV, TB og psykisk behandling I fængsler)		0	0	2.058.035
Uddelinger i alt	72.124.103	80.353.720	152.477.823	50.746.569

Noter

Note 25. Fællesindsamling, Danmarksindsamlingen

	DI2013	DI2014	DI2015	DI2016	DI2017	DI2018	I alt
Modtagne midler primo	5.465.907	6.208.534	6.995.125	7.098.743	6.216.215		31.984.524
Modtagne midler 2018					66.711	4.993.863	5.060.574
Samlede midler til rådighed	5.465.907	6.208.534	6.995.125	7.098.743	6.282.926	4.993.863	37.045.098
Administrationsbidrag anvendt i modtagelsesåret (max 7%)	283.323	310.427	349.756	354.937	314.146	249.693	1.862.282
Til rådighed for projekter efter fradrag af administrationsbidrag	5.182.584	5.898.107	6.645.369	6.743.806	5.968.780	4.744.170	35.182.816
Heraf							
Anvendt primo	5.182.584	5.898.107	6.645.369	6.743.806	5.905.404	0	30.375.270
Anvendt 2018					63.375	4.697.157	4.760.532
Anvendt ultimo	5.182.584	5.898.107	6.645.369	6.743.806	5.968.780	4.697.157	35.135.803
Til rådighed for projekter pr. 31.12.2018	0	0	0	0	0	47.013	47.013

Beretning om indsamlingen 2018

Indledning

Indsamlingen er foretaget i overensstemmelse med Indsamlingsloven og bekendtgørelse nr. 820 af 27. juni 2014, og de indsamlede midler er anført på separat bankkonto.

Indsamlingsformål, godkendt hos Indsamlingsnævnet

De indsamlede midler er eller vil hovedsageligt blive anvendt i forbindelse med bekæmpelse af ebola i DR Congo derudover til Læger uden Grænsers Fonds arbejde med akut medicinsk nødhjælp i verdens brændpunkter. Lægehjælp, medicin og materiel til mennesker, der lever, hvor sundhedssystemet er brudt sammen eller der ikke er adgang til lægehjælp - fx. på grund af naturkatastrofer, sygdommen, epidemier eller krig.

Beskrivelse af indsamlingsprojektet

Vi havde en ambition i 2018 om at skabe et bedre resultat end 2016 og 2017 dog stadig mindre end det oprindelige budget, der var forelagt Indsamlingsnævnet. Datoen i 2017 lå midt i Store Bededagsferien, hvilket vi antog var en del af forklaringen på den manglende tilmelding samt antallet af afmeldinger dagene op til. I 2018 lå indsamlingsdagen derimod bedre, hvorfor vi forventede, at der var flere personer end året før, der ville tilmelde sig som indsamlere. Budgettet var på 7.000 indsamlere og et forventet resultat på 7.5 mio. kr.

Indsamlingens område og j.nr.

14-9220-00008

Antal indsamlere og indsamlede midler

Vi gennemførte den 27. maj 2018 vores tredje indsamling, hvor 3.647 indsamlere deltog. Der blev i alt indsamlet 4.786.911 kr.

Kort over anvendte ruter ved indsamlingen

Vi havde indsamlere, der deltog i indsamlingen fordelt over det meste af landet. Kortet nedenfor illustrerer helt specifikt, hvilke postnumre vores indsamling foregik i. De blå cirkler viser, hvor vi havde et opsamlingsområde og de grå cikler viser, hvor det var muligt at gå en rute.

Indsamlingen generelt

Vi nåede ikke det forventede resultat. På baggrund af dette og de to foregående års resultater, er vi nået frem til at vi ikke afholder en klassisk dør-til-dør landsindsamling i 2019.

Det har været inspirerende at se så mange, der har brugt tid og kræfter på at hjælpe vores patienter ude i verden i forbindelse med vores landsindsamling de seneste tre år. Både de frivillige indsamlingsledere, der har været maskinen i at få vores landsindsamlinger afviklet, og de mange tusinde danskere, der har været ude med indsamlingsbøtten. Vi har oplevet en stor lyst til at støtte, når vores indsamlere har været på gaden. Det har blandt andet resulteret i nogle meget flotte beløb i indsamlingsbøtterne, og at vores indsamlere er kommet tilbage og har fortalt om, hvor godt de er blevet modtaget i døren. Udfordringen har været at vi ikke har kunnet rekruttere nok indsamlere. I løbet af de tre år, er der sket en voldsom stigning i antallet af landsindsamlinger. Der er mange organisationer, der ønsker de frivilliges hjælp til at gå på gaden og samle ind til en god sag. Derfor er betingelserne for en landsindsamling ikke de samme, som da vi startede.

På baggrund af det faldende resultat over de sidste 3 år, har vi vurderet at vi kan anvende vores ressourcer bedre ved andre former for indsamling.